

Német diákegyesületek a horogkeresztes rendelkezések ellen

Berlin, szeptember 6. Lammers államtitkár, a kancellári hivatal vezetője, mint a német diákegyesületek szövetségének elnöke, a következő nyilatkozatot intézte a szövetség kebelébe tartozó diákegyesületekhez:

— Kénytelen voltam két diákegyesületet a szövetségből kizárni. Az egyiknek, a Német Diákegyesületnek a kizárása azért történt, mert az egyesület politikai célokat követett, a szeniorok konventjét pedig azért voltam kénytelen kizárni, mert az egyesület vezetője nem volt hajlandó 100 százalékgig végrehajtani az árja-rendeleteket. Ilyen körülmények között nem tudtam végrehajtani a vezér és a kancellár által rábízott feladatokat, amely abban állott, hogy valósítsam meg az egységes német diákszövetséget. Legnagyobb sajnálatomra kénytelen vagyok tehát lemondani a német diákegyesületek szövetségének vezetéséről.

A csopaki családi tragédia

Balatonfüred, szeptember 6. A csopaki fürdőtelepen — mint jelentették — hármassal tragédia játszódott le. Lengyel Sándor budapesti mérnök agyonlőtte anyósát, Róvó Aladárét, életveszélyesen megsebesítette különválóan élő feleségét, azután magával végzett. Az eddigi nyomozás olyan adatok birtokába jutott, amelyből arra kell következtetni, hogy a tragédiát boldogtalan házasság idézte elő. Lengyel Sándor, aki Lengyel Mór nyugalmazott bányaigazgató fia volt, négy évvel ezelőtt vette feleségül Róvó Aladár nyugalmazott Máv.-főmérnök leányát, Máriát. Mivel a fiatal mérnöknek nem volt állása, a jómódú bányaigazgató gondoskodott róla és feleségéről. Az utóbbi időben állandó volt a házastársak között a veszekedés, amelyet annak tulajdonítanak, hogy a férj féltékenykedett feleségére. Az asszony néhány héttel ezelőtt azzal az ürüggyel, hogy nagyanyja temetésére kell mennie, édesanyjával elutazott Bajára, onnan pedig Csopakra és nem volt hajlandó visszatérni az urához.

Lengyel a napokban levelet kapott egy ismeretlen egyéntől, aki arra hívta fel figyelmét, hogy felesége Csopakon udvaroltat magának. Lengyel leutazott, felelősségre vont egy OTI-aligazgatót, aki állítólag udvarolt feleségének, majd berohant a penzió másik szobájába, ahol felesége és anyósa lakott. Hogy mi történt a szobában, azt még nem lehetett pontosan megállapítani. A szálloda személyzete három lövést hallott és látta Lengyelét a szobából véresen kitámaszkodni. A szobában holtan feküdt Róvó Aladár és Lengyel Sándor.

A rendőrség keresi azt az embert, aki állítólag Lengyelrel együtt érkezett Csopakra és a tragédia alatt hír szerint a folyosón tartózkodott.

BELVÁROSI MOZI Szombaton és vasárnap
Wallace Berry nagyszabású attrakciója

VIVA VILLA 5, 7, 9
a mexicói szabadságvezér romantikus élete

Széchenyi Mozi Szombat és vasárnap
VIGÖZVEGY 5, 7, 9

Tisztelettel kérjük a mélyen tisztelt közönséget, hogy a birtokukban levő 30 százalékos kedvezményes jegyeket f. hó 30-áig felhasználják, szíveskedjenek, mert azok azon túl érvényüket veszítik.

Kiváló tisztelettel:

a Belvárosi és Széchenyi mozik igazgatósága.

**Őszi divatcipő újdonságok,
Angolsarku uccai cipők különlegességek,
Férfi uccai sport- és vadászcipők,
Gyermek, iskola és cserkészcipők
Izléses választékban,
Előnyös árakon
HA-HA cipőáruházban, Szeged, Kelemen u. 12.
Kiszolgálás A.B.C. utalványra**

Tifusz-ankét — a „nemlétező járványról”

Érdekes és meglepő adatok a közegészségügyi bizottság pénteki ülésén — Járvány nincs, de a bizottság permanens üléseket tart

Súlyos megállapítások a járványkórház hiányairól

Nem halasztják el az iskolák megnyitását

(A Délmagyarország munkatársától.) Pénteken délután a városháza bizottsági termében ülést tartott a **közegészségügyi bizottság**, amelynek összehívását a főorvos tifusz-jelentései alapján tartotta szükségesnek dr. Tóth Béla polgármesterhelyettes. A polgármesterhelyettes a bizottság tagjain kívül meghívta az ülésre azoknak az egyetemi intézeteknek a vezetőit is, amelyeknek — szerepük lehet a tifuszelleni küzdelemben: dr. Tomcsik József professzort, a közegészségügyi intézet vezetőjét, dr. Purjesz Béla professzort és dr. Ruznyák István professzort, aki azonban nem tartózkodik Szegeden, helyette dr. Engel Rudolf tanár jelent meg. Meghívót kapott az értekezletre dr. Szél Pál ezredes-orvos, a közrendészeti kórház igazgatója is.

Az ülést a polgármesterhelyettes nyitotta meg, aki mindenekelőtt az egyetem professzorainak és intézeteinek mondott köszönetet a járványelleni küzdelemben való közreműködésükért.

A tiszt főorvos

ismertette a helyzetet.

Hivatkozott arra, hogy **már májusban** megállapította az eddigi megfigyelések alapján, hogy az idei tifuszjárvány súlyosabb lesz. Ismertette a már megtett óvintézkedéseket, majd megállapította, hogy Szeged kedvezőtlen helyzetét néhány olyan körülmény idézte elő, melynek megváltoztatása **nem tartozik a főorvosi hivatal hatáskörébe**. Ilyen körülmény például az, hogy a város hatósága nem mutat hajlandóságot az **elavult szabályrendelet módosítására**, pedig a betegség terjedésének egyik oka kétségtelenül az, hogy még a Nagyköruton belül is tarthatnak jószágokat, teheneket, lovakat, sertéseket. **Visszautasítja azt a kritikát**, amely a sajtóban érte a **járványkórházat** és amely szerint a járványkórház berendezése nem felel meg az egészségügyi követelményeknek. Véleménye szerint a **tifusz-betegeknek nincs szükségük különleges kórházi felszerelésre és nincs szükségük éjszakai orvosi inspekcióna sem**. Ezért a kritikát visszautasítja.

A főorvos kijelentéseit leplezetlen csudálkozással hallgatták a bizottság tagjai. Dr. Meskó Zoltán tábornok-orvos

tiltakozott a főorvosi megállapítás ellen, hogy a járványkórházban nem lenne szükség állandó orvosi felügyeletre.

Többször megtörtént, hogy egy-egy lázas beteg deliriumában kárt tett önmagában, vagy a betegtársaiban. Ezután — a sajtó szerepével foglalkozott és kijelentette, hogy — a sajtóközlmények túlzottak voltak, hogy a járványról szóló híreket a sajtó **híntette el**, mivel Szegeden **nincs járvány**, csak szórványos megbetegedések vannak. Végül sajnálattal állapította meg, hogy a **belügyminiszter három év óta nem tudott időt szakítani magának a járvány-**

kórház modernizálásáról szóló közgyűlési határozat jóváhagyására.

Hasonló szellemben beszélt dr. Ernyei István, de azt is megállapította, hogy a **tifusz-megbetegedések száma évről-évre**, nem pedig háromévenként emelkedik. Ennek az az oka, hogy a **külvárosrészek lakosságának szociális helyzete nagyon szomorú**.

Dr. Beretzk Péter megnyugvással vette tudomásul a főorvos jelentéséből, hogy az idei tifuszjárvány **hátrahagyott arányszáma** igen kedvező. Dr. Sőreghy Mátvás a köztisztviselési szabályrendelet legszigorúbb betartását és végrehajtását kérte.

Ezután az egyetemi tanárok szólaltak fel. Először dr. Tomcsik József professzor, a közegészségügyi intézet vezetője. Elmondotta, hogy a belügyminisztériumban Szegedről, éppen az idei tifuszjárvány alapján, **külön járványterkép készítenek**. Az országos statisztikai adatai alapján **kénytelen megcáfolni a tiszt főorvosnak azt az állítását**, mintha a tifuszjárvány szempontjából Szegeden lenne a legrosszabb a helyzet.

Szegedet nem lehet a tifusz főfészke néven nevezni, mert más törvényhatósági városokban, többek között Debrecenben is, mindig több volt a tifuszeset, mint Szegeden.

Akármennyire növekedtek is a megbetegedések az idén, járvány nincs, csak **endémia** van. Járványtani tapasztalatai alapján meg meri közhatalmítani azt a jóslatot, hogy **szeptember közepétől kezdve csökkenni fog a megbetegedések száma**, mert az időjárás hűvösre fordult. A szegedi tifusztérkép áttanulmányozása után meg lehet állapítani, hogy

Szegednek abban a részében, amely városnak nevezhető, tehát a belvárosban, aránytalanul kedvezőbb a helyzet, mint az ország bármely városában, mert itt egyetlen megbetegedés sem történt augusztusig.

A megbetegedések száma tekintetében a város körül épült telepek vezetnek, utánuk következnek a **külvárosrészek** és csak azután a **tanyák**. A tifusz ellen a legeredményesebben akkor lehetne védekezni, ha Szeged egész területén megvalósítanák azokat az intézkedéseket, amelyek egy várost várossá tehetnek. A betegség arányszámát mindig kedvezőtlené teszik a város körül keletkezett **taluszerű települések**.

Tomcsik professzor ezután a **járványkórház** kérdésével foglalkozott és megállapította, hogy

a szegedi járványkórház egészségügyi szolgálata egyáltalában nem mondható kielégítőnek.

Magyarországon nincs még egy olyan város — mondotta —, amely ebből a szempontból ilyen **rossz helyen állna**, mint Szeged. Azt ia-